

Moviments antibèlics a Rússia: censura i control del Kremlin

Des del començament de la invasió russa a Ucraïna el 24 de febrer de 2022, hi ha hagut senyals molt contradictoris relacionades amb les opinions dels ciutadans russos sobre aquest conflicte. D'una banda, tenim evidència que la majoria es mostren a favor d'aquesta guerra, mentre que una minoria significativa està en desacord. Aquest petit grup que desafia la propaganda i la narrativa oficial del règim, està sent silenciada i atacada per una repressió cada vegada més forta. El Kremlin demostra una falta de compassió cap a aquells que s'enfronten a les seves polítiques i ha adoptat un seguit de lleis estrictes que ha detingut a milers d'ells.

Just després que s'iniciés la guerra, la majoria dels ciutadans russos van adoptar una posició que secundava gairebé totalment la invasió d'Ucraïna. En aquest moment, es van realitzar diverses enquestes que suggerien que la meitat dels russos es mostraven a favor del conflicte mentre que l'altra meitat estaven en contra. D'altra banda, altres enquestes demostraven que era més de la meitat de la població la que donava suport a la guerra. Aquest gran suport rebut per part de la població russa es va deure a diversos motius, principalment a la propaganda que van difondre els mitjans de comunicació, controlats pel règim, i també a un fort sentiment patriòtic, la qual cosa els va portar a considerar les decisions preses pel seu govern com a lògiques i correctes. Els resultats d'una recerca publicada aquest estiu pel Grand Continent va revelar que la majoria dels individus als quals van enquestar donaven suport a la guerra, i que a més ho feien a llarg termini. Es va aclarir que “la tendència no és cap a un afebliment del suport”, sinó cap a un augment. Aquest estudi també va analitzar la qüestió de si els russos creuen o no que guanyessin la guerra, la resposta és un inequívoc sí.

Molts investigadors, com Elena Koneva, han descrit aquests resultats com “molt dolorosos”, ja que no es comprèn com la ciutadania russa pugui estar d'acord amb el Kremlin i, addicionalment, recolzar les seves accions. Malgrat això, les enquestes realitzades durant tot el transcurs de la guerra poden no reflectir la realitat del que realment pensen els enquestats. Elena Koneva també va aclarir que “les enquestes en les quals diuen estar a favor, quan es fan preguntes secundàries com si entrarien en l'exèrcit o donarien diners a la causa, la resposta dels participants és un rotund no.

Rússia és un país autoritari el qual gairebé mai s'ha beneficiat de la llibertat d'expressió, ja que tots els mitjans de comunicació estan regulats i supervisats pel Kremlin. Segons un article publicat per Amnistia Internacional “des del mateix començament de la presidència de Vladimir Putin, en el 2000, les autoritats russes han anat limitant gradualment

el dret a la protesta pacífica, la informació lliure i el treball de la premsa, i han sancionat cada vegada amb més contundència als qui intenten exercir-lo, fent de la Federació Russa una regió on la dissidència està pràcticament prohibida”. És una situació bastant contradictòria, ja que, en la constitució russa, s'estableix que tots els ciutadans tenen dret a la llibertat d'expressió, tanmateix, en la pràctica això no es compleix.

Per tant, les empreses que realitzen aquestes enquestes estan controlades sota la vigilància de Putin, és a dir, qualsevol crítica o comentari en contra de les seves polítiques pot implicar conseqüències potencialment greus per a l'enquestat, com a arrestos i multes. A causa d'això, és molt difícil escoltar opinions reals del que veritablement s'opina dins del país.

Alexander Zemlianichenko (2024) "El president rus, Vladimir Putin, durant una entrevista a la televisió." EFE/EPA/ALEXANDER ZEMLIANICHENKO/Archivo. <https://euroefe.euractiv.es/section/exteriores-y-defensa/news/rusia-prohibe-acceso-internet-emision-medios-europeos/>

L'accés limitat a mitjans de comunicació russos, els quals estan a més manipulats, fa que solament es visibilitzi la narrativa que Putin ha teixit per a ells. Segons un article de la BBC: "els mitjans de comunicació estatals afirmen que la guerra de Rússia a Ucraïna no és una invasió, sinó una operació defensiva; que els soldats russos no són ocupants sinó alliberadors; que Occident està lliurant una guerra contra Rússia, quan, en realitat, va ser el Kremlin qui va ordenar la invasió a gran escala d'Ucraïna." Molts d'ells creuen que "Rússia no està en guerra amb Ucraïna i que Occident sempre ha volgut destruir-los."

Sense cap dubte, aquesta és una de les pitjors èpoques a Rússia per a la llibertat d'expressió. No sols s'han bloquejat mitjans internacionals, com Euronews, els quals han estat titllats de "agents estrangers", i xarxes socials internacionals, sinó que també s'han censurat canals russos, com Nastoyashchee Vremya. No sols això, sinó que molts mitjans, empreses i editorials també han rebut multes milionàries. Això és pel fet que, just unes setmanes després d'haver iniciat la guerra, el règim rus va decidir aprovar i implementar un seguit de lleis les quals prohibeixen manifestar-se en contra de la guerra o fins i tot de l'exèrcit rus. Les dues lleis més rellevants són l'article 207.3 del Codi Penal, que tracta sobre la difusió d'informació falsa sobre les Forces Armades Russes, i l'article 20.3.3 del Codi de Delictes Administratius, que aborda el descrèdit de les

Forces Armades Russes desplegades a l'estranger. També s'ha prohibit usar la paraula "guerra", en canvi, s'ha d'usar el terme amb el qual el règim es refereix a aquest conflicte: "operació militar especial a Ucraïna". Des de l'aplicació d'aquestes normes nombrosos ciutadans innocents estan sota condemnes molt severes, fins i tot molts han rebut penes de presó de fins a 15 anys. El primer any de guerra, en 2022, al voltant de 4.400 persones van ser detingudes. Encara i el gran suport majoritari dels russos a la guerra a Ucraïna, hi ha una minoria que es resisteix a les polítiques del Kremlin i al seu discurs oficial. Des de l'inici de la guerra fins ara, un grup de dones, que es fan dir "camí a casa", s'han manifestat en contra de Putin per la mobilització dels seus homes al capdavant de batalla. Elles continuen manifestant-se malgrat el risc d'enfrontar sancions econòmiques i, fins i tot, penes de presó.

A part d'aquest grup de dones, també hi ha hagut altres casos de resistència contra el règim. Un d'ells és Yegor Balazeykin, qui va ser condemnat a sis anys de presó i acusat de terrorista per haver estat llançant recipients de gasoil, com a acte de protesta, a diferents punts de reclutament militar dins del país.

També es destaca el cas de l'activista rus Oleg Orlov, de 70 anys, qui ha guanyat reconeixement internacional en desafiar les polítiques del Kremlin en relació amb dos conflictes: la intervenció militar a Ucraïna i la repressió de l'oposició al règim. Oleg, qui ha estat demandat per incomplir les dues lleis noves esmentades anteriorment, va declarar que "La magnitud de la repressió i el nombre de casos recorden a l'època de Leonid Brézhnev, però el nivell de crueltat i la durada de les penes de presó recorden a l'època de Stalin".

No obstant això, el més preocupant és l'assenyalament de menors que es manifesten en contra de la guerra, i que, a més, són castigats. Segons un article publicat per Amnistia Internacional enguany: "Russia: "Your Children will go to an orphanage": Children and the Crackdown on protest", hi ha hagut diversos casos, entre ells el d'una menor de 10 anys, a qui van interrogar i van amenaçar, igual que a la seva mare, per posar en la seva foto de perfil de WhatsApp una il·lustració a favor d'Ucraïna. Com a resultat, ambdues es van veure obligades a fugir del país.

Un altre cas, el de Maria Moskalyova, menor de 12 anys, va ser apartada del seu progenitor i reclosa forçosament en un orfenat després d'una dura persecució contra la seva família, a causa d'un dibuix que va realitzar a l'escola en contra de la guerra. El seu pare, després de ser injustament multat, va ser condemnat a dos anys de presó per escriure en xarxes socials comentaris en contra de la narrativa oficial del règim.

En conclusió, la repressió a Rússia ha aconseguit nivells alarmants, afectant tant adults com a nens que s'atreveixen a expressar opinions contràries a la narrativa oficial del Kremlin. És crucial que la comunitat global mantingui la pressió sobre el règim rus perquè rendeixi comptes pels seus abusos i perquè es respectin els drets humans al país.

Ariadna Moré Andrés

Blanquerna URL

Grau en Relacions Internacionals

Fons de referència:

- Conversation, J. M. F. J. /. *. (2024, February 24). *La guerra de Rusia y Ucrania explicada de forma sencilla.* [www.nationalgeographic.com.es. https://www.nationalgeographic.com.es/mundo/ng/guerra-entre-rusia-y-ucrania-conflicto-explicado-manera-sencilla_17909](https://www.nationalgeographic.com.es/mundo/ng/guerra-entre-rusia-y-ucrania-conflicto-explicado-manera-sencilla_17909)
- Rosenberg, S. (2023, June 9). *El nivel de crueldad es propio de la era de Stalin”: el desafiante mensaje de un activista ruso juzgado por criticar la guerra en Ucrania.* BBC News Mundo. <https://www.bbc.com/mundo/noticias-internacional-65863680>
- Ibáñez, V. (2023, August 10). *No lo llames guerra”: así reprime Rusia el movimiento interno contra la invasión de Ucrania.* elDiarioAR.com. https://www.eldiarioar.com/mundo/no-llames-guerra-reprime-rusia-movimiento-interno-invasion-ucrania_1_10438726.html
- Amnistía Internacional. (2024, August 16). *“Rusia: Activista antibelicista Aleksandra Skochilenko condenada a siete años de cárcel tras simulacro de juicio.”* <https://www.amnesty.org/es/latest/news/2023/11/russia-anti-war-activist-aleksandra-skochilenko-sentenced-to-seven-years-in-prison-following-sham-trial/>
- Amnistía Internacional. (n.d.). *Rusia debe liberar inmediatamente a todas las personas encarceladas por alzar la voz contra la guerra #libertadexpresion #derechoalaprotesta.”* <https://www.es.amnesty.org/actua/acciones/rusia-protesta-guerra-abr24/>
- Amnistía Internacional. (2024, February 19). *“Deben eliminarse las leyes de censura de guerra en Rusia - Amnistía Internacional.”* <https://www.amnesty.org/es/petition/russias-war-censorship-laws-must-go/>
- Euronews. (2022, February 24). *“Movimiento antibélico en Rusia encabezado por el Premio Nobel de la Paz Dmitry Muratov.”* <https://es.euronews.com/2022/02/24/movimiento-antibelicico-en-rusia-encabezado-por-el-premio-nobel-de-la-paz-dmitry-muratov>
- Ana Inés Fernandez. (2024, July 27). *“La guerra en Ucrania vista por los rusos: 10 puntos y 25 gráficos sobre una encuesta inédita.”* El Grand Continent. <https://legrandcontinent.eu/es/2024/07/27/la-guerra-en-ucrania-vista-por-los-rusos-10-puntos-y-25-graficos-sobre-una-encuesta-inedita/>

- Askew, J. (2023, May 4). "Señales contradictorias: ¿apoyan o no los rusos de a pie la guerra en Ucrania?" Euronews. <https://es.euronews.com/2023/05/04/senales-contradictorias-apoyan-o-no-los-rusos-de-a-pie-la-guerra-en-ucrania>
- Rosenberg, S. (2024, June 8). *Rusia es ahora como la novela 1984*: cómo se ve la realidad del país desde una biblioteca distópica rusa. BBC News Mundo. <https://www.bbc.com/mundo/articulos/cz99pplnr36o>
- Cuesta, J. G. (2024, January 26). *Madres y esposas de movilizados rusos reclaman su regreso de Ucrania: No le deseo a nadie el terror que siento.* El País. <https://elpais.com/internacional/2024-01-26/madres-y-esposas-de-movilizados-rusos-reclaman-su-regreso-de-ucrania-no-le-deseo-a-nadie-el-terror-que-siento.html>
- Sauer, P. (2024, January 1). *Las mujeres que exigen a Putin que sus hijos y maridos vuelvan de Ucrania: Estamos hartas de ser niñas buenas*". elDiario.es. https://www.eldiario.es/internacional/theguardian/mujeres-exigen-putin-hijos-maridos-vuelvan-ucrania-hartas-ninas-buenas_1_10803347.html
- Amnistía Internacional. (n.d.). "Erradicando la tortura: Un paso crucial para la protección de los derechos humanos." https://www.es.amnesty.org/en-que-estamos/blog/historia/articulo/erradicando-la-tortura-un-paso-crucial-para-la-proteccion-de-los-derechos-humanos/?_gl=1*6vd5xi*_up*MQ..*_ga*MTA5MDU4MTE3NS4xNzI3OTQ1MTcw*_ga_C45V04YJ1Y*MTcyNzk0NTE2OS4xLjAuMTcyNzk0NTE2OS4wLjAuMA
- Amnesty International. (2024, May 31). "Russia: Your children will go to an orphanage": Children and the crackdown on protest." <https://www.amnesty.org/en/documents/eur46/8085/2024/en/>
- Rosenberg, S. (2023b, June 9). *El nivel de crueldad es propio de la era de Stalin*: el desafiante mensaje de un activista ruso juzgado por criticar la guerra en Ucrania." BBC News Mundo. <https://www.bbc.com/mundo/noticias-internacional-65863680>

**Associació per a les
Nacions Unides
a Espanya**
United Nations Association of Spain

Octubre 2024

Publicat per

**Associació per a les
Nacions Unides
a Espanya**
United Nations Association of Spain

Amb el suport de

**Generalitat
de Catalunya**

ANUE no fa necessàriament com a seves les opinions expressades pels seus col·laboradors